

[Landbrugsministeren.]

straffe ærtetyveri med døden. Det giver jeg det ærede medlem fuldkommen ret i. Men man har jo chancen for at slippe ved at lade være med at tage det, som det er forbudt at tage. Her indskræpes bare, at hvis man gør det alligevel, er der den og den risiko. Muligvis er frygten noget overdrevet, måske er risikoen ikke så stor, som det hævdes, men man kommer jo let til at begå noget, som man godt ved man ikke må; jeg indrømmer, at jeg fra min egen drengetid kan huske, at det er den slags ting, man kommer til at gøre, sådan rent ubesindigt, og derfor kan det godt være, at der skulle være en stærkere afmærkning.

Det er blevet nævnt, at man har opgivet at notere navnet på den, der køber gift. Det er en praktisk foranstaltning; en meget stærk kontrol ville være ensbetydende med, at hver eneste kunde skulle kontrolleres, men det har man af praktiske grunde altså ikke villet ind på. I den forbindelse vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Mose Hansen, der kritiserede 16 års grænsen og fandt den for dårligt motiveret, at det er meget svært at motivere en grænse på dette område. Jeg kan udmærket se, at et krav om kendskab til behandlingen og brugen af disse midler ville være det mest effektive, men jeg kan ikke se, hvordan kontrollen i praksis på en bekvem måde kunne ske.

I øvrigt er der jo lejlighed til at forhandle nærmere om alle disse spørgsmål i udvalget, og jeg tilsiger min medvirken til, at der som resultat af dette udvalgsarbejde kan komme en lov, der helst, som hidtil gennem alle instanser, kan samle enighed til gavn for det formål, den er beregnet på at skulle tjene.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Chr. Thomsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om gifte og sundhedsfarlige stoffer.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1233, fremsættelsen i tidenden sp. 1992).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Viola Nørlov: I 1957 nedsatte indenrigsministeren et udvalg til behandling af spørgsmålet om en revision af giftloven. Den 16. september 1959 afgav udvalget betænkning, og det er denne betænkning, der ligger til grund for det lovforslag, som behandles her i dag.

Den højtærede indenrigsminister har i sin fremsættelsestale oplyst, at en oversigt, udarbejdet af sundhedsstyrelsens medicinal-statistiske kontor over en 7-årig periode, beretter, at der årlig behandles ca. 400 tekniske forgiftningsulykker på sygehusene, og af disse ulykker medfører de 10 dødsfald. Det er naturligt, at der træffes forholdsregler til at undgå den slags tragiske og meningsløse ulykker, og med det formål er det foreliggende lovforslag fremsat.

I lovforslagets § 1 nævnes, at ved gifte forstås de stoffer, der er opført på de til loven føjede lister I A og B, og ved sundhedsfarlige stoffer forstås de stoffer, der er opført på listerne II, III A og B samt IV. I stk. 3 står der, at indenrigsministeren efter indstilling fra sundhedsstyrelsen og forhandling med handelsministeren kan foretage ændringer i de nævnte lister eller opstille nye lister — noget, som for mig synes ganske naturligt. Endelig er der i stk. 4 nævnt 11 forskellige områder, der ikke berøres af dette lovforslag, fordi der på anden måde er lovgivet her.

Lovforslaget giver endvidere regler for, hvordan man skal forholde sig ved giftfremstilling, ved giftoptagning og ved giftudlevering. Jeg vil også gerne nævne, at jeg her er faldet over den ændring, at gifte må udleveres til personer over 16 år mod tidligere 18 år, og jeg har også bemærket, at det er et erhvervsønske; men jeg regner med, at vi i et kommende udvalg kan snakke lidt om den ting.

Der tales videre om giftopbevaring, her-

[Viola Nørlov.]

under emballering, og disse bestemmelser gælder også for sundhedsfarlige stoffer. For så vidt angår private personer, foreskrives det, at giften skal opbevares i den oprindelige emballage, for at man kan undgå skæbnesvangre fejltagelser. Jeg vil meget stærkt understrege for de tusinder af hjem, at man bør være virkelig påpasselig på dette område.

Lovforslaget giver endvidere bestemmelser om, hvorledes transport af gifte og sundhedsfarlige stoffer skal foregå af hensyn til den offentlige sikkerhed, og § 17 indeholder de straffebestemmelser, der rammer den, som ikke overholder lovens bestemmelser.

Tilsynet med lovens overholdelse foretages af henholdsvis arbejdstilsynet, politiet, kemikaliekontrollen og embedslægerne, de farmaceutiske visitatorer og specialitetskontrollen efter indenrigsministerens nærmere bekendtgørelse. Endelig er der som nævnt ved behandlingen af det foregående lovforslag nogle bemyndigelser til indenrigsministeren, og det kan jeg ikke se noget forkert i, men vi kan jo tale om det i det kommende udvalg, som jeg i øvrigt mener må blive det samme, som netop er foreslået nedsat.

Jeg kan slutte med på mit partis vegne at anbefale lovforslaget.

Johs. Hansen: Også til lovforslaget om gifte og sundhedsfarlige stoffer skal jeg på mit partis vegne gøre nogle få bemærkninger. Dette lovforslag har to formål, for det første at fastsætte sådanne bestemmelser, at misbrug af disse farlige midler så vidt muligt undgås, og at ulykkernes antal i størst mulig udstrækning begrænses. Det andet formål er ikke at have unødige restriktioner for køb og salg af disse varer.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at indenrigsministeriet i august 1957 nedsatte et udvalg, der har afgivet betænkning samt lovudkast. Det foreliggende lovforslag er udarbejdet på grundlag heraf og indeholder en række ændringer i forhold til den nugældende lovgivning. Om disse ændringer kan det siges, at de stort set er i overensstemmelse med den udvikling, der har fundet sted med hensyn til brugen af disse midler. Det kan bl. a. nævnes, at

den fortegnelse, der findes i lovforslaget over såvel gifte som sundhedsfarlige stoffer, er udvidet betydeligt i forhold til den tilsvarende fortegnelse i den nugældende lov.

I øvrigt fremgår det af lovforslagets § 1, stk. 3, at indenrigsministeren efter indstilling fra sundhedsstyrelsen kan foretage ændringer i de nævnte fortegnelser eller opstille nye. Med denne bestemmelse er der altså taget hensyn til, at en yderligere udvidelse antagelig vil finde sted i tiden fremover.

Med den fortsat stigende anvendelse såvel af gifte som af sundhedsfarlige stoffer er det selvsagt nødvendigt, at den gældende lovs bestemmelser vedrørende udlevering, opbevaring, emballering, transport m. v. af disse midler ændres. Der gives på disse områder ret store beføjelser til ministeren i dette lovforslag.

I øvrigt finder jeg ikke anledning til her ved første behandling udførligt at gennemgå ændringerne af de enkelte paragraffer, idet jeg finder, at en sådan gennemgang må foretages i det udvalg, der er foreslået nedsat. Jeg skal på mit partis vegne tilsige velvillig behandling af lovforslaget.

Knud Thomsen: Jeg tror, det fremgik tilstrækkelig klart af mine bemærkninger til det foregående lovforslag, bekæmpelsesmiddelloven, at det her foreliggende lovforslag i hvert fald ikke er behæftet med de fejl, det foregående lovforslag var behæftet med, nemlig det store antal bemyndigelser. Da vi samtidig ser, at den højtærede indenrigsminister er parat til forhandling med øvrige fagministre, skulle der inden for dette område i alt fald ikke være noget at bemærke.

Derudover kan jeg sige, at lovforslaget efter min opfattelse udmærker sig ved klarhed og siger, hvad der er tilladt, og hvad der er forbudt, og vi har fra vort partis side ikke nogen som helst principielle indvendinger at komme med. Nogle ganske enkelte detaljer hører næppe hjemme her, dem vil vi komme tilbage til under udvalgsbehandlingen.

Axel Sørensen: Det foreliggende lovforslag er at betragte som en koordinering og ajourføring. Det må ses på baggrund af den stadige fremkomst af nye gifte og

[Axel Sørensen.]

sundhedsfarlige stoffer, samtidig med at der sker ændringer i praksis med hensyn til brugen af allerede kendte stoffer.

Der bliver forhåbentlig i udvalget anledning til nærmere at drøfte forskellige af de ny bestemmelser, og jeg skal derfor nøjes med på nuværende tidspunkt at anbefale det foreliggende lovforslag på det radikale venstres vegne.

Vivike: Jeg skal indskrænke mig til på socialistisk folkepartis vegne at tilsige velvillig behandling af det foreliggende lovforslag.

Arne Bertelsen: Forslaget til lov om gifte og sundhedsfarlige stoffer er i alt væsentligt en videreførelse af den praksis, som har været gældende i de sidste 50 år; der er ryddet op og simplificeret i forhold til de tidligere love, et nyttigt og propert arbejde, som man kun kan komplimentere.

Jeg synes også, det er gunstigt, at ministeren har beføjelse til at holde giftlisten à jour, og så vidt jeg kan se, er dette hidtil sket på en forbilliget måde.

Som det nævnes i bemærkningerne til lovforslaget, er der ikke tale om principielle ændringer, og det er også rimeligt, da vi har haft en udmærket lovgivning på dette område. Der er dog en ændring, man godt kunne ønske indført. Det er et forbud i loven mod at anvende de for lægemidler karakteristiske benævnelser: tabletter og piller, om gifte og sundhedsfarlige stoffer. Der findes således i handelen adskillige gifte under betegnelsen tabletter, f. eks. møltabletter og metatabletter, såkaldt tørsprit. Denne benævnelse har ansvaret for forskellige forgiftninger, ja, adskillige med dødeligt forløb, det gælder særlig metatabletterne. Man har også kalium og natriumhydroxyd, som anvendes i industrien, og som forhandles under betegnelsen pastiller; de ligner nærmest pebermyntepastiller, og de har da også været årsag til meget alvorlige fejltagelser.

Jeg er ikke uforstående over for, at man somme tider må veje industrielle og kommercielle interesser over for hensynet til det enkelte menneske. Resultatet plejer at blive et kompromis, hvor mennesket kun sjældent opnår sin rimelige del, men i dette

tilfælde forstår jeg, at det ikke her blot er et spørgsmål om nomenklatur, om betegnelse, hvilket umuligt kan gå kommercielle interesser for nær.

Pudsigt nok var det industrien, den svenske industri, som selv rejste spørgsmålet for flere år siden. Den danske professor i farmakologi, Knud O. Møller, fandt dengang på et overordentlig anvendeligt ord, nemlig „tekniketter“, som er godkendt af den nordiske farmakopékommision. Når den næste fællesnordiske farmakopé udkommer, vil der i den således findes to norske præparater, kaldet tekniketter, som er beregnet til at rense vand, ja, selv grøftvand, således at det kan bruges som drikkevand. Skulle tekniketterne blive forvekslet med tabletter og indtaget af børn eller forvirrede voksne, vil det fremkalde overordentlig alvorlige forgiftninger, eventuelt dødsfald. Ordet tekniketter vil i det mindste få voksne til at tænke sig om og sætte betegnelsen i forbindelse med ordet teknik og holde sig fra at indtage dem, og forhåbentlig vil de tillige drage omsorg for at gemme dem for børn. Jeg kan ikke forestille mig, at erhvervene vil gøre vrøvl over for en sådan navneforandring; det kan ikke betyde noget kommercielt, det er blot et spørgsmål om at afskaffe en dårlig vane, som koster menneskeliv. Ordet tekniketter er som nævnt en dansk inspireret betegnelse, og det forekommer mig ynkeligt, at vi skal komme bag efter vore nabolande med indførelsen af denne nyttige nomenklaturændring.

Det er mig bekendt, at farmakopékommisionen gennem sundhedsstyrelsen i marts 1958 fremsatte forslag som det her anførte. Indenrigsministeriet svarede, at det måtte nære betænkeligheder ved at foreslå ændringer i apotekerloven, men havde draget omsorg for, at et udvalg, som blev nedsat den 10. august 1957, og som beskæftigede sig med spørgsmålet om revision af giftloven, fik mulighed for at tage hensyn til de af farmakopékommisionen fremsatte synspunkter.

Dette meget vigtige spørgsmål er imidlertid ikke taget op i det foreliggende lovforslag, og man kan ikke se, om det har været overvejet. Da mit parti ikke har medlemmer i udvalget, vil jeg henstille til det udvalg, jeg håber vil blive nedsat, at

[Arne Bertelsen.]

man overvejer i § 13 at indføje et nyt stk. 3: gifte og sundhedsfarlige stoffer må ikke betegnes med de for lægemidler karakteristiske betegnelser som f. eks. tabletter og piller.

Indenrigsministeren (Hans R. Knudsen): Jeg skal ligesom de fleste af de ærede ordførere fatte mig i korthed.

Jeg vil gerne sige tak for den meget velvillige indstilling over for lovforslaget. Jeg går ud fra, at ordførerne er indforstået med, at jeg ikke går i enkeltheder her. Jeg mener, at alle de enkeltheder, der indeholdes i lovforslaget, og som heller ikke ordførerne har gjort indvendinger over for, egner sig til nærmere behandling i et udvalg.

Hvad angår den ærede sidste talers udtalelser, skal jeg drage omsorg for, at der under udvalgsarbejdet bliver lejlighed til at se på de problemer, det ærede medlem fremdrog.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Viola Nørlov: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det udvalg, som tinget har besluttet at nedsætte angående forslag til lov om midler til bekæmpelse af plantesygdomme, ukrudt og visse skadedyr samt om midler til regulering af plantevækst.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om udryddelse af rotter.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1275, fremsættelsen i tidenden sp. 1993).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Chr. Thomsen: Jeg har vist lov til at sige, at den nugældende lov om udryddelse af rotter har virket efter sin hensigt, idet

rotteplagen er aftagende. Lovforslaget betyder stort set kun en stramning af bestående regler, en stramning, der vil tjene til at fremme bekæmpelsen; det kan jeg i det store hele godkende og skal ikke sige mange ord om lovforslaget. Jeg vil kun sige tak for stramningen af den bestemmelse, der drejer sig om levnedsmiddelvirksomheder. De får ifølge lovforslaget kun 8 dage til at iværksætte de påbudte foranstaltninger, og det finder jeg rimeligt; det må være tilstrækkelig lang frist, når det gælder levnedsmiddelvirksomheder.

Da lovforslaget først og fremmest tilsigter at overføre midlerne til rotteudryddelse til bekæmpelsesmiddelovgivningens område, vil det være rigtigt, at det henvises til det udvalg, der skal behandle de to foregående sager på dagsordenen.

Jeg anbefaler lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling.

Johs. Hansen: På mit partis vegne skal jeg gøre nogle bemærkninger om det foreliggende lovforslag.

Årsagen til lovforslagets fremsættelse er, at i henhold til det af landbrugsministeren fremsatte forslag til lov om midler til bekæmpelse af plantesygdomme o. s. v. overføres midler til bekæmpelse af rotter til bekæmpelsesmiddelovgivningens område, idet midlerne skal klassificeres af landbrugsministeriets giftnavn. I øvrigt må det fastslås, at den nugældende lov i praksis har virket tilfredsstillende i landdistrikterne; måske har vanskelighederne været lidt større i byerne. De midler, der anvendes, er effektive til udryddelse af rotter uden at være til særlig ulempe for andre husdyr. Dermed være ikke sagt, at opgaven er løst. Disse dyrs tilstedeværelse har gennem årene kostet samfundet mange penge.

De ændringer, der ønskes foretaget i den gældende lov, er ikke særlig omfattende. Jeg finder derfor ingen anledning til at gøre mange bemærkninger om disse. Dog må jeg om den foreslåede ændring af § 1 gående ud på, at eftersyn skal foretages mindst 2 gange årligt, sige, at dette er en forbedring, fordi rotter som bekendt yngler stærkt, og det vil medføre en besparelse af de midler, der anvendes, når der snarest muligt sættes ind på de steder, hvor rotterne i øvrigt findes.